

THE DARK SIDE OF THE MOON

explorar la vessant nord de Collserola

Informe a cura dels tallers de projectes PU-d i PC-h

Quadrimestre de tardor 2013

Escola d'Arquitectura del Vallès

foto M. Serra

L'escola d'Arquitectura del Vallès explora alternatives viables al planejament previst pel Centre Direccional i la reconexió del corredor ecològic Sant Llorenç del Munt-Collserola. A través de projectes basats en la reprogramació, l'urbanisme ecològic i la recerca-acció, els estudiants, professors i agents locals projecten, repensen i discuteixen la complexitat d'un territori transformat per la caiguda de la indústria de la construcció, afectat per la crisi immobiliària, fragmentat per la discontinuïtat d'usos i d'infraestructures, marcat per l'empremta d'argileres i el seu ús com a abocadors. Intervencions en bòbiles obsoletes, recuperació d'espais agroforestals i propostes d'usos socials pretenen reactivar aquest entorn.

El document que teniu entre mans pretén difondre, més enllà de les aules, el treball acadèmic resultant dels tallers de projectes PU-d i PC-h que enguany col·laboren amb la proposta The Dark Side of the Moon: explorar la vessant nord de Collserola. Aquesta aliança de programa docent ha escollit l'àmbit de treball entorn l'autopista B-30 en el seu pas entre Cerdanyola i Sant Cugat del Vallès, concretament al territori afectat pel Parc de l'Alba i el Centre Direccional que se situa en el corredor verd entre Sant Llorenç del Munt i Collserola.

Aquesta proposta compartida ha consistit en explorar les mancances i oportunitats d'un àmbit periurbà condicionat pels efectes de la pressió immobiliària privada i el creixement estratègic del sector terciari impulsat per un consorci públic. El sector està en

procés d'urbanització per edificacions d'ús terciari, unes dinàmiques que la crisi immobiliària ha afectat. No obstant la presència del corredor ecològic, l'àmbit presenta encara dificultats per garantir la connexió d'hàbitats naturals i de lleure públic.

Per aquest motiu, el curs ha apostat per sortir de les aules i fer del procés projectual un exercici d'interacció amb el lloc. En aquest document es presenten els conceptes claus que estructuraven el curs, les seves intencionalitats i les seves formes de treball metodològiques.

Es presenten també una sèrie d'entrevistes a agents locals que han posat veu a la transformació del territori. Tots ells han estat entrevistats pels estudiants i responen aquí a propostes projectuals i a criteris que construeixen els significats múltiples d'aquest indret.

El creuament dels diferents relats ha permès reconèixer una nova mirada inesperada sobre l'especificitat de l'àmbit a intervenir.

Les divergències entre discursos sobre l'àmbit en qüestió, ha fet evident la dificultat d'un planejament urbanístic de consens, que ha estat al·legat des de diversos fronts: per una banda per part d'antics propietaris en procés d'expropiació, que reclama millors compensacions a través del repartiment de sòstre edificable, per organitzacions que volen la seva preservació com hàbitats naturals i de lleure, i sobretot, pels efectes de l'abocament no controlat de residus orgànics i inorgànics en les argileres presents i abundants en el lloc.

Entre altres aspectes identificats per els tallers, la identificació de sòls contaminats, els indicis de possibles efec-

tes nocius sobre la salut de la població més pròxima, la falta d'instruments i de recursos per mesurar els efectes sobre la salut ha fet palès la pertinença i també les dificultats d'argumentar un contradiscurs suficientment consistent. Per això el curs proposa eines de coneixement de l'impacte socioambiental, accions i projectes de transformació del lloc, per intentar transcendir l'àmbit acadèmic.

Aquest document és per tant una eina per donar a conèixer els resultats d'aquest procés, els fronts oberts que insinua i les vies de continuïtat que proposa com a discurs acadèmic. Convidem doncs a divulgar-lo per donar a conèixer la història de vida d'aquest àmbit i convidem a explorar el rol que juguem com a escola d'arquitectura a l'hora d'opinar sobre les potencialitats del nostre territori més pròxim.

Qui i com es planteja el taller

els responsables del taller expliquen la seva visió i plantejament

Utopia o realitat? Re-programar els espais industrials obsolets al llarg de la B-30. Xavi Vancells, arquitecte

The Dark Side of the Moon es planteja com una exploració de varis espais residuals que s'han anat acumulant al llarg de la B-30, darrere la ciutat de Barcelona. Es tracta d'una successió d'espais buits que s'han generat a partir de la extensió descontrolada de la ciutat més enllà dels límits precisos que ofereix la muntanya en el nostre paisatge urbà. Són espais que ocupen avui una posició intersticial i residual en la ciutat. Volem explorar aquí el potencial dels espais urbans vacants entorn l'autopista en el seu pas per Rubí, Sant Cugat del Vallès i Cerdanyola com a visió alternativa de la ciutat fonamentada en les següents premisses:

Preservar els espais naturals versus el "sprawl" edificatori: La dispersió urbana ha provocat que en l'actualitat sigui necessari preveure un tractament dels espais lliures capaç de contrarestar els efectes de la forta pressió urbanística de l'espai metropolità. Que la matriu del territori sigui salvada i posada en valor són els reptes fonamentals que han de mantenir l'equilibri ecològic del territori.

Re-connectar el territori versus la impermeabilitat de la B-30: La B-30 té una gran incidència en l'organització de l'espai metropolità del Vallès. No obstant, la seva trajectòria a mode de by-pass regional, dificulta la permeabilitat dels diferents sistemes naturals i hidrogràfics que el travessen. El futur desenvolupament del projecte de corredor ecològic pot atenuar parcialment aquest factor de tall. Creiem necessari interpretar la qüestió de l'accessibilitat com a eina de projecte per afavorir les connexions urbanes en la ciutat dels múltiples desplaçaments i les funcions fragmentades.

Recuperar la ciutat del vianant versus la ciutat projectada per l'automòbil: El Parc Empresarial Rubí-Sant Cugat muntat a ambdós costats de la B-30 es tracta d'un espai on s'han realitzat grans inversions per assegurar el seu posicionament estratègic en la RMB i alhora garantir un alt valor immobiliari privat. Pensem que cal evitar la reproducció de models urbans basats en la implantació d'edificis de gran escala connectats a les infraestructures i descontextualitzats del seu entorn; fomentar alternatives urbanes que recuperin les traces precedents del territori que sovint han estat esborrades.

Oportunitats i dinamitzadors: La presència de la UAB i l'àmbit de la Plana del Castell al llarg de la B-30, i del Centre Direccional del sincrotró Alba a la banda de Cerdanyola, suposen una oportunitat per garantir la presència d'espais urbans vinculats a la gestió pública en aquesta àrea. Alhora, poden garantir la connectivitat del tram de la Via Verda de Sant Llorenç a Collserola propiciant la seva relació amb les àrees immediates de la plana.

Reutilització, reducció, reciclatge de lo existent: re-programant les fàbriques. Almar, Suceram i Catalònia Ceràmic, antigues fàbriques ceràmiques, s'erigeixen com un suport poderós a partir del qual impulsar noves propostes alternatives a la planificació urbana tradicional. Creiem oportú analitzar la seva arquitectura precedent i també els espais lliures de l'entorn per avaluar la seva transició fins el medi natural. La regeneració arquitectònica de les fàbriques que mostren els projectes del curs s'ha realitzat en base a 2 criteris inicials: Primer, que les propostes s'adaptin a l'economia local del lloc, dotant al procés d'un enfoc social que creiem necessari. Segon, vincular la seva activitat i configuració directament al Parc Natural de Collserola; projectar des de l'adaptació del projecte al medi natural on estan implantades i no a la inversa.

La reenergització. Claudi Aguiló, arquitecte

La reenergització ens permet pensar el projecte com un camí on la forma no és la pregunta sinó el resultat d'un procés. Entendre la tecnologia de forma estratègica, com un sistema obert per pensar l'arquitectura, un instrument per gestionar les decisions materials, les estructurals, les energètiques i les mediambientals.

Pensar una arquitectura que s'ha d'adaptar al medi on viu, que treballa per membrana, que utilitza energia i ha d'implementar estratègies per optimitzar els recursos necessaris per a la seva construcció, per a la seva vida útil, i fer-ho garantint que no està hipotecant les potencialitats

futures.

Projectar des de la tecnologia és aprendre a gestionar la informació, més enllà del sentit comú. La informació permet operar amb coneixement i ens permet un diàleg entre les preferències culturals i les prioritats tècniques, establint punts de partida i oportunitats projectuals convertint les circumstàncies contextuales en una plataforma creativa.

En el curs es treballa principalment sobre tres eixos temàtics: matèria, suport i confort, per tal d'establir

estratègies de continuïtat o discontinuïtat amb el pre-existent. Es determina el nivell d'intervenció sobre el construït definint allò que es conserva i establint els processos d'actuació per rehabilitació, reciclatge o reutilització. L'objectiu és obtenir noves estructures reactivades, construïdes amb un baix impacte ambiental, principalment bioclimàtiques, amb una organització flexible i oberta per tal de donar múltiples respostes al llarg del seu renovat cicle de vida.

Noves viabilitats. Roger Tudó, arquitecte

exclusivament fonamentada en el "que voldriem" segurament és tant insípida com ho pot ser una que només es focalitza en el "que és possible" i probablement ambdós extrems tendeixen a ser posicionaments amb poca capacitat d'evolució, iniciatives amb poc futur.

Els indicadors que ens poden orientar sobre la viabilitat d'una proposta dependran de cada cas. Un projecte pot tenir diverses viabilitats, moltes combinacions de viabilitats interrelacionades i des de diferents àmbits (econòmics, ambientals, socials, culturals). Identificar des d'un inici i al llarg del procés els indicadors més útils és determinant per fer aflorar les oportunitats que normalment la nostra mirada d'arquitecte no sap apreciar. És en aquests sentit que les restriccions i el rigor de la viabilitat poden esdevenir justament les vies d'exploració més poderoses que ens portin cap als territoris desconeguts, aquells pels quals encara no havíem transitat mai.

La viabilitat, no només és fer demostracions posteriors sobre un resultat preestablert, sinó incorporar aquest paràmetre des d'un inici com a vector fonamental i determinant del projecte en totes les etapes del seu procés. La negociació entre el "que voldriem" i el "que és possible" és el nucli d'aquest procés creatiu perquè ambdós són necessaris, però només del seu just equilibri en surten propostes capaces de transcendir. Una proposta

La condició de garantir la viabilitat d'un projecte obliga a mirar, o a re-mirar, la realitat des d'una nova sensibilitat. L'obtenció dels recursos necessaris per dur a terme la proposta determina i condiciona totalment la metodologia, la contextualització, l'àbast i la intensitat del procés. Es tracta de fer néixer un projecte del no res, o millor dit del tot, de tota la realitat que ens rodeja, amb la que ja vivim, amb el que ja tenim però que ja no hi comptàvem o inclús amb menys del que pensàvem que ja teníem, a partir del que realment disposem.

Per trobar noves oportunitats i garantir-ne la viabilitat, un dels mecanismes consisteix en identificar disfuncions en el comportament present que poden ser millorades sense cost i que permeten rescatar recursos que fan possible proposar noves necessitats viables.

Reaprendre a escoltar el lloc: relats i imaginaris. Marta Serra, Dra. arquitecta

A Un mundo común (2013), la filòsofa Marina Garcés, proposa que pensar no és només elaborar teories sinó que també és viure, respirar. Per això explica que cal deixar de contemplar per 'reaprendre a veure'. En paraules seves, reaprendre a veure el món és prendre una posició per la qual ja no és vàlida la perspectiva de l'observador que pretén dissenyar i programar la transformació de la realitat. I aquest procés de desaprenentatge, de deconstrucció de les formes habituals de projectar, és el que ens interessa metodològicament per incorporar i prendre en préstec des de l'arquitectura i el seu procés projectual acadèmic.

Donada la proximitat de les grans infraestructures

Des de que vaig llegir el petit text dels "amics" Anne Lacaton i Jean-Philippe Vassal titulat "Per continuar la ciutat d'una altre manera" i publicat l'any 2011, no he deixat d'utilitzar-lo i recomanar-lo com a referent. Resumiré els trets principals expressats en el seu text, doncs conformen la estructura ideològica del taller desenvolupat i per tant de les propostes projectuals realitzades pels futurs arquitectes:

1-Els reptes de la societat contemporània semblen orientats cap a una cultura de la interpretació, transformació i adaptació d'allò ja existent. La ciutat contemporània és una realitat constituïda i del que es tracta és d'optimitzar-la. La infraestructura urbana, arquitectònica i paisatgística ja està present, només cal aprofitar-la i fer-ho amb el màxim d'imaginació.

2-Comprendre l'economia del lloc forma part imprescindible

de la visió de la producció urbana contemporània i els arquitectes haurien de ser els professionals més capacitats per treballar a partir de la complexitat d'aquesta realitat.

3-La ciutat és un sistema obert, disponible, heterogeni, relacional que demanda micro-accions successives, empíriques, de gran precisió i proximitat: un urbanisme sobre el terreny. El projecte-acció obert, únicament com a inici desencadenant de la transformació urbana.

Aquesta aproximació ens permet assenyalar espais d'oportunitat dins l'arquitectura mateixa, ens permet

4-L'urbanisme hauria de deixar de ser un acte autoritari de planificació i composició, doncs ja no és capaç de preveure. L'urbanisme sobre el terreny hauria d'estar ajustat als valors existents i a les necessitats reals, recolzat sobre les oportunitats sobrevingudes i no sobre esperances. Un urbanisme amb aproximacions pragmàtiques que procedents de la microeconomia.

Per tant entenem la figura de l'arquitecte com la d'un explorador capaç de detectar "tresors" allà a on la majoria veu problemes irresolubles en el millor dels casos. Un

¿Hacia una nueva ética en el urbanismo? Dani Calatayud, arquitecte

El grupo de dialogo de la SECOT moderado por A. Font y A. Cortina me hizo recientemente una pregunta: ¿Es necesaria una nueva ética en el urbanismo? El Taller de letra parece encajar en esa nueva ética. Pero esa respuesta es resultado de unas preguntas previas.

¿Qué es el urbanismo? David Harvey explicaba, desde una interpretación marxista, en su libro Limits to Capital, la economía en un gráfico. La función del urbanismo es reciclar excedentes y lo hace mediante 5 anillos interconectados. El anillo central es el de la producción, enfrenta en sus dos polos productores y consumidores. Los primeros extraen recursos que transforman y consumen los segundos a cambio de trabajo. Este intercambio se realiza mediante dinero o capital. El capital se distribuye en forma de rentas del trabajo y de producción. Una parte de los primeros, el ahorro y de los segundos, el beneficio genera un surplus, excedentes que se derivan a un circuito secundario y terciario. El circuito secundario está formado por una pareja de anillos "gemelos". El primer anillo el del capital fijo recicla el capital incorporándolo al proceso de producción mediante máquinas y fábricas. El segundo ciclo, el fondo de consumo, está formado por mercancías o servicios y viviendas. El segundo anillo invierte en bienes sociales, destinados a la

reproducción de la fuerza de trabajo (salud, educación, administración, justicia, policía, ejército). Para que el capital fluya del circuito primario al secundario, debe existir un mercado de capital, el capital financiero o crédito que actúa como válvula. Para que el capital fluya del circuito primario al terciario el tesoro/hacienda actúa como otra válvula extrayendo una parte del flujo mediante impuestos. Los bancos centrales supervisan las dos válvulas nacionales y son supervisados por el banco europeo, que no se sabe muy bien a quién obedece. Los anillos, producen un paisaje necesario que llamamos ciudad, y el urbanismo es el instrumento destinado a "ordenar" esa "expansión física".

¿Qué le pasó al urbanismo? Excedentes del norte de Europa que se derivaban en forma de crédito a las válvulas financieras del sur, crearon una hipertrofia de los anillos de consumo y de servicios públicos. Cuando por razones externas la inversión extranjera se retiró exigió la devolución de los créditos, y la válvula se cerró. El flujo de producción disminuyó, reduciendo, la oferta de trabajo, que a su vez redujo la demanda de mercancías, reduciendo el flujo del circuito terciario, que debió reajustar su inversión en bienes sociales. O sea la depresión interrumpió la producción del paisaje-ciudad, y arqui-

superar los límites disciplinarios de l'arquitecte que com a professional es veu abocat a la necessitat de reeducar-se. Reeducar-se en el sentit d'habilitar una mirada crítica cap a ell mateix, d'habilitar la capacitat de confrontar-se posant en dubte aquelles decisions que sovint ha donat per suposades, per correctes, per segures. Apostem així per la humanització de l'espai, per projectar amb esperit social i crític escoltant imaginaris, construint nous relats crítics, reaprenent a escoltar el lloc.

L'arquitecte com a explorador. Coque Claret, arquitecte

personatge proactiu, que té la missió de fer emergir les oportunitats detectades en forma de propostes útils, viables, realistes i per tant possibles. Un actor que no resta a l'expectativa de l'encàrrec (en aquest moment inexistent) o que deserta cercant paradisos perduts, si no que s'implica en el seu entorn proper i que és conscient de la seva utilitat social. Una utilitat que es fa present des del mateix moment de la seva formació, assajant amb la realitat "real" com és el cas dels projectes aquí presentats.

La varietat de propostes aquí presentades son el fidel reflex de les diverses sensibilitats en front d'un entorn de proximitat comú. Cadascun d'aquests projectes és fruit d'un procés d'investigació totalment lliure que inclou la detecció i construcció de l'oportunitat amb tots els seus condicionants (socials, ambientals, econòmics, programàtics, normatius, etc), el disseny de l'estratègia d'implementació i les primeres passes en el desenvolupament més detallat. Alguns d'ells prosseguiran el procés en forma de Projecte Fi de Carrera i estem convençuts que més d'un arribarà a materialitzar-se com ja ha succeït en cursos anteriors...

tectos y urbanitas no tienen nada que "ordenar".

¿Es necesaria una nueva ética en el urbanismo? La misión del taller es demostrar que existen necesidades/opportunidades en las circunstancias actuales. Las respuestas son variadas y quizás reflejan esos nuevos valores.

¿Qué habilidades demanda a los arquitectos esta nueva ética? La nueva fase exige adaptarse y desarrollar nuevas habilidades: aprender a ser proactivo formulando las preguntas pertinentes, aprender a ser capaz de hacer propuestas viables. Para ser viable debes conocer profundamente la realidad, y ésta se conoce midiendo recursos y necesidades. Aprender a medir te enseña a ver la realidad con otra mirada y convierte los problemas en oportunidades.

¿Es un taller de sostenibilidad? El taller es un laboratorio que actúa en tiempo real, sin ideas preconcebidas y desarrolla nuevas habilidades. La utilización rigurosa de los recursos, mediante una lógica de acero, desemboca, como no podía ser de otra manera y sin grandes discursos, en la sostenibilidad.

Entevistes als agents implicats

els alumnes del taller formulen les preguntes per aproximar-se a la realitat

Anna Zahonero, biòloga. Professora DUOT a la UPC

Roger Pedro: Dins del projecte del corredor verd que unifica el Parc Natural de Collserola i la Serra de Galliners, com es plantegen els punts de contacte entre aquest corredor i les zones verdes existents? Què en penses de la proposta de crear dos punts actius (situats als extrems de l'actual projecte, reutilitzant les zones industrials en desús de Joan Campmany i Almar) que funcionin com a portes d'entrada al corredor?

A.Z.: Espero que el planejament que s'està revisant contempli la connexió entre el sistema natural de l'espai pròpiament de corredor i els espais verds que es proposen vinculats a la urbanització. En relació als sector fora de l'àmbit del Centre Direccional, el gran problema en relació a la connectivitat està en el pas de l'autopista AP7/B30. La única manera de garantir l'eficàcia de la comunicació per la fauna és amb la construcció d'un ecoducte, cosa que d'altra banda trigarem a veure, segurament hi ha prioritats socials més urgents en aquest moment. En relació amb les "portes del corredor" poden ser espais contradictoris amb l'objectiu bàsic del corredor.

Bernat Llorente, Lupe de San Felix, Sofia Carpinteri: Encara que no s'hagi portat a terme el projecte urbanístic del Centre Direccional, creus que la proposta d'un parc agrari productiu seria una bona solució per a poder reactivar aquesta zona en desús? Seria viable econòmicament?

A.Z.: Crec que és la solució bàsica i principal: cal afavorir el mosaic agroforestal d'aquest indret i això passa per cercar i implementar mecanismes de producció neta i respectuosa amb el medi ambient. La viabilitat econòmica a mig termini crec que està completament assegurada, sobretot en aquests moments en que s'ha de prioritzar el consum de proxi-

mitat per garantir la qualitat i l'equilibri ecològic dels nostres sistemes naturals periurbans.

Antonio Quirante, Andrei Mihalache, Gabriela Ortega: Sobre el corredor del Centre Direccional. Ara que no hi ha pressió immobiliària et plantejaries fer una proposta de corredor més generosa?

A.Z.: Que l'espai fos més generós en quant a superfície sempre seria millor. No obstant, la problemàtica més important per la connectivitat de la fauna entre els dos sistemes naturals protegits és la barreira de la infraestructura viària. Si es vol treballar seriosament en la connectivitat cal fer-ho en dues direccions: la millora de la qualitat dels hàbitats (en aquests cas principalment el sistema agroforestal) i la permeabilització de les infraestructures.

Anna Margenat, direcció empresa ALMAR.SA

Bernat Llorente, Lupe de San Felix, Sofia Carpinteri: Quines eines us sembla que té l'ajuntament per a potenciar l'aparició d'activitats de caràcter social? Quina postura manté l'ajuntament sobre l'apropiació d'aquests espais abandonats/en desús per a cedir-los a la ciutadania?

A.M.: En primer lloc voldria puntualitzar que Almar no ha estat mai abandonat o en desús tot i que s'han passat moments molt complicats. L'empresa sempre ha tingut una estratègia i objectius clars per tirar endavant. La relació amb l'ajuntament sempre ha estat bona i cordial, el treball compartit amb els tècnics ha estat sempre profitós i cal remarcar la seva qualitat professional. Tanmateix la meua opinió personal és que es fa difícil poder tirar endavant, concretament en aquest ajuntament, propostes que se surtin de la normalitat del dia a dia, segurament per raons polítiques que

se m'escapen. També vull reconèixer que quan ens hem vist implicats en algun projecte amb altres actors afectats, no hem sabut comunicar-nos ni treballar en comú com hauria hagut de ser pel bé de tots. Manca d'eines de treball en comú per part de l'ajuntament? Manca de voluntat i ganes de treballar pel bé comú per part del sector privat? Poques ganes d'entendre i treballar conjuntament per part de la ciutadania? Interessos polítics per sobre del que és bo per al municipi? Probablement una mica de tot.

Aitziber Pagola, Elisenda Planell: Tenint en compte el procés que ha tingut Almar, el seu decreixement i la seva situació actual, perquè s'enfoca cap al sector immobiliari quan aquest està en retrocés? No hauria estat més pertinent repensar el model de la construcció, aprofitant el gran coneixement adquirit del material utilitzat, cap a una innovació tècnica i ambiental?

A.M.: Cap al final de la dècada dels 90 es decideix diversificar l'empresa dins del mateix sector de la construcció, obrint dues noves línies de negoci: la venda de qualsevol material de construcció (magatzem) i la promoció immobiliària. Aquesta decisió es pren perquè l'ajuntament de Cerdanyola ens indica en diverses ocasions el seu desig de no tenir en el seu àmbit territorial instal·lacions industrials que no siguin "netes", és a dir, que es dediquin a la producció industrial primària, preferint indústries dedicades al muntatge o emmagatzematge i sectors més tecnològics (tipus informàtic, electrònic o farmacèutic). El procés de creació i destrucció de bòbiles en l'àmbit territorial de Barcelona en dècades anteriors, ens indica que segurament el més adequat sigui anar pensant en aturar la fàbrica, havent buscat i consolidat prèviament altres activitats. En els anys 90 no crec que fos una decisió poc encertada. La crisi del 2007 va precipitar el tancament de la fàbrica que ja s'estava portant a terme de forma molt subtil i gradual. Va ser una llàstima que la promoció immobiliària s'hagués fet, en part, amb hipoteques sobre la construcció. Si no s'hagués fet així, hauríem patit igualment aquesta crisi tan brutal, però no hauria estat tan dramàtic.

Molt abans de la crisi, també es va pensar i valorar la innovació tècnica i ambiental i de fet es varen fer proves pilot amb façanes ventilades i materials acústics, però per les raons abans indicades es va desestimar. Actualment Almar només està intentant sobreviure amb les eines que li queden que són poques i molts factors en contra. El meu objectiu: tirar endavant les activitats econòmiques que siguin via-

bles per mantenir i ampliar tants llocs de treball com puguem.

Claudio Cattaneo, Dr. en economia ecològica, membre Research&Degrowth

Maria Vicente, M. Antonia Rigo, Daniel Hossack: L'estil de vida basat en l'ocupació, s'organitza amb pocs diners però promou la felicitat en les formes de fer. Seria possible projectar una societat autogestionada?

C.C.: Sí, però se tractaria de una societat radicalment distinta de la actual, tanto en los procesos de decisión y gestión democrática, como en su metabolismo y uso de recursos físicos. Ideas como las confederaciones de municipios libres suponen que la escala municipal (dentro de un marco confederativo a nivel nacional e internacional) sería la más adecuada para plantearse la autogestión. Esta se centraría más en la democracia directa que representativa y, posiblemente, en procesos decisionales orientados a la búsqueda del consenso más que de la simple mayoría.

Sergi Casanovas: Pot el sector serveis ser la solució a les zones periurbanes?

C.C.: Lo periurbano es también "perirural" con lo cual, vista la amenaza del cénit del petróleo, sería una ruina urbanizar más entorno rural. Si el desarrollo de este sector es compatible con la periruralidad del entorno, entonces en principio no habría problemas. Pero recordemos que una sociedad centrada en los servicios está obligada a importar los productos de los sectores agro-alimentario y productivo.

Siddhartha Rodrigo: Desde tu campo, ¿qué estrategias podrían hacer que el territorio del Parc de l'Alba, contaminado y lleno de infraestructuras en

totes les entrevistes senceres a: www.goo.gl/9ee9pn

desuso, recuperara el valor e interès para la sociedad?

C.C.: Esta crisis es una oportunidad para la innovación a través de la autogestión. Hay pocos recursos financieros y mucha gente parada: la oportunidad está en ofrecer a la ciudadanía la posibilidad de presentar proyectos para su uso. El concurso de las 16 puertas de Collserola impulsado desde Barcelona es un buen ejemplo, en el cual se han premiado propuestas que llegaban desde las okupas de Can Masdeu y su equipo de arquitectos. En el caso del Parc de l'Alba se necesita un paso previo de carácter más especialista que es ofrecer soluciones al problema de la contaminación de la zona.

Meritxell Guillén, Laia Monràs i Cristina Violán: "L'Ecològia és l'única ciència capaç de combatre l'economia, de frenar l'avarícia i d'exorcitzar als mercats". (A+T. RECLAIM Remediate Reuse Recycle). Què opines d'aquesta afirmació?

C.C.: No me gusta el pensamiento en términos tan absolutistas y además no es la única. Dentro de la misma economía se hace ciencia que va en contra de los planteamientos de la economía neoclásica. Hay otras ciencias, como la sociología o la antropología que se ocupan de demostrar como avaricia y mercados no son estrictamente necesarios para el bienestar.

Ivan Muñiz, Dr. en economia. Professor Departament d'Economia Aplicada UAB

Aitziber Pagola, Elisenda Planell: Ens trobem en una situació de retrocés en el sector de la construcció. Utilitzar els recursos per invertir en I+D i en la investigació d'aquest propi sector per treure'n un rendiment en un futur pròxim té sentit? Té sentit invertir en aquells sectors adormits? O s'ha d'anar cap a una reconversió d'aquests?

I.M.: Aquesta pregunta proposa reflexionar sobre la feina d'ar-

quitecte i el funcionament del sector de la construcció de cara als pròxims anys. La meua intuïció és que els arquitectes de nova fornada estan perfectament preparats per reorientar la seva professió cap a la innovació i la reconversió tota mena de construccions. La inversió en I+D al sector de la construcció sembla una bona idea. El problema és que el sector de la construcció ha evolucionat molt poc. Es tracta d'un mercat imperfecte i amb un producte de baix valor afegit.

Miriam Robles, Joan Saborit, Miriam Cabanas: És possible la compatibilitat a llarg termini entre els programes d'investigació i els de comerç, o hi pot haver alguna tendència de desplaçament per part de l'ús que es consolida més ràpidament? La presència d'un centre comercial de l'ordre de 200.000m2 pot arribar a comprometre la implantació d'empreses d'I+D?

I.M.: La situació que proposeu implica una reflexió sobre la naturalesa local/global dels espais de producció. Un centre comercial té per definició un àmbit local. El centre cobreix les necessitats de consum de població que viu a una distància inferior a x kilòmetres. Les empreses d'I+D tenen un àmbit d'acció geogràficament molt superior (nacional, europeu, mundial). En principi no hi ha cap contradicció, donat que el centre comercial pot cobrir les necessitats de població que viu i treballa en aquest àmbit. El problema és si trobem a no gaire distància iniciatives semblants i descoordinades que poden donar lloc a un excés d'oferta (immobiliàries i comercials).

Marta Martí: Quan comentes que s'ha de tornar a pensar en el teixit productiu de la B-30 i re-enfocar aquesta nova producció, creus que una producció centrada en el sector primari pot ser un bon balanç per la zona de producció tecnològica que es vol crear a l'àmbit B-30?

I.M.: El sector primari és un sector molt important amb gran capacitat d'avenç tecnològic i capacitat d'exportació. Jo no enfocaria aquesta qüestió com la conveniència de redirigir els esforços a un sol sector. Crec que l'economia catalana ha de replantejar la seva producció industrial apostant per la qualitat i la innovació i el mateix caldria fer amb el sector primari.

Josep Tarragó, Cap del Servei de Planejament i Gestió Urbanística, Ajuntament de Sant Cugat

Miriam Robles, Joan Saborit,

Miriam Cabanas: Quines implicacions comportaria sobre el planejament el fet que el municipi de Sant Cugat hagués format part del Consorci?

J.T.: Anomenat originalment "Centre Direccional de Sant Cugat-Cerdanyola" segons el Pla General Metropolità de Barcelona (pare de la criatura), el municipi de Sant Cugat hi hauria d'haver estat representat sense cap mena de dubte. Les implicacions que hagués comportat sobre el planejament, entès aquest com a instrument d'ordenació integral del territori des dels punts de vista urbanístic, de mobilitat, medi ambiental, natural, econòmic, comercial... haurien estat esdevenir agent actiu del procés de disseny d'una de les poques àrees de transformació que veurem en els propers anys al nostre País. Aquesta transformació tindrà una incidència notable en el municipi de Sant Cugat i que, tal i com està plantejada pot suposar una amenaça pel model tradicional del comerç local de Sant Cugat. No viure com un simple espectador en naixement d'una "nova ciutat" que aterra al teu costat és necessari i de sentit comú; fer-ho, ho entenc com un error del sistema.

Meritxell Guillén, Laia Monràs i Cristina Violán: Tenint en compte el gran nombre de parcs urbans de Sant Cugat, les seves dimensions i les despeses pressupostàries que aquests comporten, creu que és necessari replantejar el disseny dels parcs per tal de reduir-ne la despesa econòmica i ambiental?

J.T.: Tot el que comporti una reducció de la despesa de manteniment i de l'impacte ambiental en la gestió dels espais públics és bo per qualsevol municipi. Les mesures que s'adoptin amb aquest objectiu no haurien però de comportar una reducció de la qualitat urbana d'aquests espais ni significar un canvi del model urbanístic identitari de cada població. És cert que Sant Cugat ha apostat en cadascun dels seus creixements urbans per dissenyar una ciutat amable, estructurada segons ens eixos verds que la connecten de nord a sud i d'est a oest amb l'entorn natural que la rodeja. Ara bé, una vegada disposes dels terrenys per assolir un cert objectiu urbanístic, en aquest cas uns eixos verds estructurants de grans dimensions, cal trobar la manera que aquest valor no es converteixi en la teva agonia. Dissenyar aquests espais pensant en el seu manteniment i el seu consum hídric i energètic és fonamental i no fer-ho pot significar passar de l'èxit d'un model a un fracàs estrepitos.

Martí Obiols: Creu que és factible que l'ajuntament de Sant Cugat assumi una part de la inversió necessària per actualitzar Sant Medir com a contraprestació als impostos de clavegueres i escombraries pagats pels veïns de Sant

Medir durant anys sense tenir aquests serveis?

J.T.: Sense entrar en la polèmica que sembla que la qüestió planteja, crec que fóra bo adreçar-se al Departament municipal competent. He de dir que qualsevol nucli de població, indistintament del règim urbanístic al qual estigui sotmès, ha de disposar d'aquelles mesures necessàries per garantir la salubritat i la higiene dels seus habitants. Quan aquestes mesures s'assoleixen a partir de la intervenció de l'administració que presta uns serveis concrets (recollida de residus sòlids urbans o aigües residuals, tractament dels mateixos...) els ciutadans han de contribuir a suportar la despesa que això comporta. En el cas d'urbanitzacions amb serveis urbanístics bàsics inexistents o deficitaris, cal trobar la fórmula que en garanteixi la seva execució o renovació de forma adequada al marc legal que sigui d'aplicació en cada cas, havent de participar en la despesa aquells propietaris que en resultin beneficiats en la proporció que correspongui.

Jordi Angusto, Economista crític. Copresident Comissió d'Economia de la Innovació

Pol Miret: És viable econòmicament que els productes valguin el que costen ecològicament?

J.A.: El que no és viable és el contrari! Si es tenen els veritables costos d'obtenció, cosa que el cas del petroli inclouria els exèrcits que Occident manté allí on n'hi ha, ni tampoc els de reciclatge, que en el cas de la contaminació ambiental s'acosta a infinit, el sistema s'aboca fermament i inevitable al seu col·lapse. Altrament dit, el sistema de preus deixa de tenir tota mena de funció.

Pol Miret: Es pot respondre aproximadament, quant més car pot ser un producte ecològic respecte un de no-ecològic, sense deixar de ser competitiu?

J.A.: Depèn de cada producte. En tot cas, no tenir en compte el cost

“sencer” no augmenta la seva competitivitat sinó que suposa una competitivitat “deslleial” que la regulació hauria d’impedir. Si fa no fa, com contractar en negre o a esclaus.

Pol Miret: En la transformació del transport urbà de mercaderies, del gasoil a l’electricitat, l’Administració pública hauria de: subvencionar, beneficiar fiscalment, facilitar, obligar, o invertir-hi?

J.A.: Si es tingués en compte el cost total del petroli no caldria que fes res. Mentre no ho faci, ha d’impulsar la inversió en infraestructura: xarxa d’electrificació soterrada o aèria que alimenti directament els vehicles en circulació, per exemple; és el que s’anomena On Line Electric Vehicles.

Jose Luis Artesero, Miquel Alexandre Muñoz, Daniel Morales: Quins factors econòmics s’han de veure afectats en un teixit periurbà de baixa densitat bàsicament residencial amb una bona connectivitat amb Barcelona, per assolir un creixement endogen harmònic per tal de tornar a potenciar les sinèrgies locals?

J.A.: Ai, si ho sabés... Diria que la corona metropolitana d’una urbs que ha de ser node principal de la xarxa de ciutats està condemnada o premiada, això depèn de com es vegi, a un desenvolupament exogen, és a dir, orientat a satisfer la demanda global. A nivell local caldria, però, que aquest espai no esdevingui un no-lloc de pas o d’execució d’una sola activitat; les activitats globalment orientades, i les persones que les realitzen, haurien de tenir al seu abast tota mena de serveis.

Lluís Jubert, arquitecte, professor Dpt. Projectes Arquitectònics ETSAV – UPC

Xavier Vancells: En el projecte de planejament que vas coordinar per al Parc de l’Alba, com vas integrar la qüestió dels abocadors? Quin tipus d’espais o ús veuríes possible sobre aquests abocadors?

L.J.: El projecte que vàrem realitzar contemplava la posició dels abocadors en l’espai reservat per el corredor verd de 1km d’amplada entre el municipi de Cerdanyola i el de Sant Cugat. Aquests abocadors restaven a l’espera d’un projecte posterior de transformació. Tant sols l’abocador situat a l’espai central de la implantació residencial i d’activitat econòmica era contemplat com a espai de lleure, eliminant els residus existents. Sobre la segona pregunta, no ho sé, ho desconec. Cada un d’ells té les seves particularitats i caldria un anàlisi acurat de les diferents situacions i l’opinió dels experts en la matèria.

Coque Claret: Vista la situació actual, com enfocaries el mateix projecte de planejament en el 2014?

L.J.: És difícil imaginar un projecte d’aquesta dimensió en l’actualitat, de 350 ha. En l’actualitat el planejament urbanístic potser recau més en operacions de remodelació de barris, en operacions on es detecten oportunitats concretes en buits urbans. En els interessos... Si es dones el cas de tornar a fer el planejament derivat del Centre Direccional, caldria en primer lloc elaborar un programa de necessitats molt exhaustiu.

Marta Serra: Durant el procés de projecte del pla d’ordenació, quin paper van tenir les entitats veïnals i agents vinculats amb el territori?

L.J.: Quan jo vaig fer-me càrrec del projecte, hi havia sobre la taula un planejament aprovat per l’administració. És a dir pel departament d’urbanisme i per l’ajuntament de Cerdanyola. Fou un canvi de govern de l’ajuntament el que va aturar la proposta en curs i replantejar-se tot el pla. És llavors quan varen intervenir algunes entitats veïnals. Però de forma molt tímida amb molt poca incidència, tant sols demanant que es respectés l’acord d’establir el corredor verd.

Rosa Guallar, Membre de Cerdanyola sense Abocadors

Marina Arratibel: Mi propuesta propone comenzar la activación de la Vía Verde mediante la creación de un vivero de plantas y árboles en la zona de Almar con un doble carácter, de producción y de espacio público con tal de dar a conocer e implicar al mayor número de población. Como colectivo ¿Qué os parece esta idea y qué grado de implicación podríais tener en esta actividad (realización de exposiciones, etc.)?

R.G.: La teva proposta no resol el problema pel qual lluitem, que és evitar que s’ompli amb residus. Quan un clot causat per una argilera es restaura (o s’omple) amb residus, quasi sempre està previst que un cop clausurat (tapat) se succeeixi una “restauració paisatgística, plantant-hi arbres al damunt o fent-hi un parc o jardí urbà malgrat que, dissimuladament, estan obligats per Llei a extreure’n els lixiviat i els gasos per dur-los a tractar en un lloc especialitzat durant 30 anys.

Sergi Casanovas: Més enllà de la UAB, és factible un corredor biològic?

R.G.: Fa més d’una dècada que entitats ambientalistes de tot el Vallès Occidental vam proposar de preservar el corredor biològic. La tensió social i política entre construir i destruir el territori per una banda, i preservar-lo com a espai natural necessari per l’altre, ha donat lloc a que avui el corredor s’hagi destruït en part (per exemple amb el Golf de Torrebónica a Terrassa), però que encara hi hagi possibilitats de recuperar la seva funció de connectivitat ecològica si hi ha voluntat política. Malauradament, el Pla Director Urbanístic del Centre Direccional de Cerdanyola, amb més de 5.000 habitatges i el centre comercial més gran de Catalunya, posa altre cop en perill la preservació del corredor, perquè aïlla definitivament el Parc Natural de Collserola causant un greuge irreparable en la seva biodiversitat.

Laura Pons: Segons el vostre criteri, quant temps seria necessari per aconseguir la restauració dels abocadors i quins mitjans farien falta?

R.G.: Desconec quant temps caldria per a dur a terme els treballs de restauració. A Cerdanyola tenim experiència en el desmantellament de la fàbrica d’uralita i en la descontaminació de nombrosos espais contaminats per l’amiant. En el cas de l’abocador de Can Planas, les mesures de seguretat podrien començar per aixecar una o més naus industrials al damunt de l’abocador i treballar-hi a dins amb totes les mesures de seguretat necessàries i ben estrictes.

Marià Martí, President Consorci del Parc de Collserola

Siddhartha Rodrigo: La gran afluència de ciclistes en Collserola ha dado lugar a prácticas como el downhill o descenso que actualmente se realizan contra su voluntad por ser perjudiciales para el entorno. ¿Sería posible la adecuación de tramos para estas actividades diseñados de forma que no interrumpieran el funcionamiento habitual del Parque Natural?

M.M.: Es un tema que está en estudio. Como un primer avance, se podría plantear dejar algún tramo que hoy ya se usa asiduamente para uso exclusivo de bicicletas y prohibirlo totalmente en el resto. Hay que implantar un marco sancionador para controlar el uso indebido de la bicicleta (velocidades excesivas, circulación campo a través, circulación por torrentes y rieras, etc.).

Marta Martí: Des del Parc, quina importància creieu que té la incorporació de l’agricultura en espais naturals protegits com és Collserola? En fomen-teu la pràctica permetent obrir noves àrees de conreu? (ja sigui de secà o de vinya).

M.M.: És absolutament necessari recuperar superfícies agrícoles per a millorar la qualitat ambiental i la biodiversitat. L’actual Pla Especial de Protecció és restrictiu envers l’agricultura, per això el nou Pla Especial que s’està redactant permetrà donar un major impuls. El Consorci, des dels seus orígens, ha promogut la recuperació d’espais agrícoles.

Marta Martí: A part dels convenis amb empreses de comercialització de biomassa, quina altra estratègia de manteniment i gestió forestal considereu factible al Parc?

M.M.: La implementació del Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal (PTGMF). Aquesta és la eina legal per a tenir uns boscos en bones condicions. De l’aplicació d’aquesta PTGMF, el producte o subproducte que sobta, és la biomassa.

Martí Obiols: Si les urbanitzacions al·legals que hi ha a Collserola es comprometessin a reduir al mínim la seva dependència exterior i a ajudar a mantenir el bosc net i afavorint la biodiversitat, li semblaria bé que s’hi mantinguessin?

M.M.: No em semblaria bé. El que s’ha de fer és abordar el problema des del vessant urbanístic. Entenc que algunes urbanitzacions es podrien consolidar, valorant prèviament pros i contres, per raons històriques, per la seva estructura, o perquè és impossible, a la pràctica, encarrilar una alternativa.

Joan Carles Sallas, servei d’urbanisme, Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Maria Vicente, M. Antonia Rigo, Daniel Hossack: En el context actual de la societat, amb un alt índex d’atur i de desnonaments, què et semblaria la possibilitat de cedir/llogar espais en destús per a habitatge alternatiu autoconstruït, proporcionant llar i ocupació laboral?

J.C.S.: Es veu més clar un model de masoveria urbana en rehabilitació d’habitatges buits que edificis sencers, el tema seria com es vincula això a una entitat col·laboradora de l’administració local. Estem estudiant una col·laboració amb Sostre Cívic (sostrecivic.org) sobre un registre voluntari d’habitatges buits que podria incorporar els habitatges pendents d’adequació per obres amb control tècnic de les obres per adquirir habitabilitat.

Roger Pedro: Fa un parell de mesos es va aprovar, en ple de l’ajuntament, l’ampliació i millora de les instal·lacions del Tanatori Municipal de Cerdanyola. Com veurieu la proposta de situar el nou complex funerari a la zona que actualment ocupa l’empresa Almar SA, reaprofitant així les naus per als serveis funeraris municipals i el forat de la

pedrera com a espai destinat a cementiri?

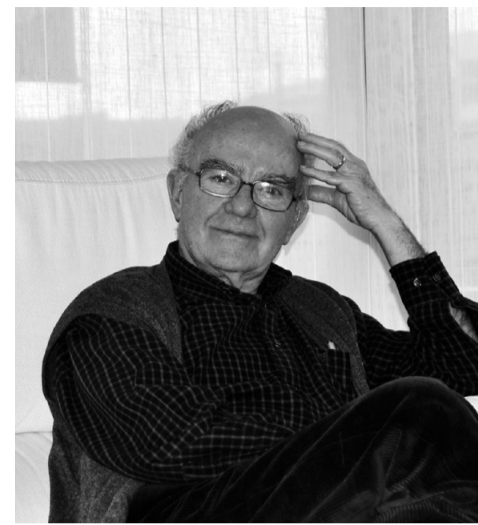
J.C.S.: Cerdanyola en el seu terme municipal ja té el cementiri metropolità de Collserola, i amb el nou tanatori municipal ampliarem uns 400 nínxols del cementiri municipal. Crec que el sector ALMAR fa un paper de connector biològic de la Vía Verda (veure PTMB-2010) que seria compatible urbanísticament (clau 7c-PGM) fer un equipament d’aquest tipus totalment d’iniciativa privada, amb un projecte que restaurés l’actual extracció d’àrids.

Miriam Robles, Joan Saborit, Miriam Cabanas: Es preveu tornar a fer l’anàlisi de risc a partir de la nova condició del sòl un cop executats els moviments de terres i les obres del planejament? (Prenent, per a realitzar l’anàlisi, les dades de les últimes concentracions obtingudes en el seguiment periòdic que es realitza a la zona).

J.C.S.: Si el resultat de la descoberta i descontaminació dels abocadors esdevé un ampli projecte d’espais regenerats i descontaminats, això serà un capital urbanístic i ambiental del municipi. La prioritat han de ser les activitats, i el tema prioritat habitatge hauria de ser secundari, tant el públic com el privat, ja que és l’ús més restrictiu ambientalment.

Antonio Quirante, Andrei Mihalache, Gabriela Ortega: Sobre el pla de vores entre Sant Cugat i Cerdanyola. Si tornéssim al mateix ritme de construcció d’abans de la crisi, validaríeu el mateix model de pla de vores que es va fer com a proposta al 2007? De ser així, faríeu alguna actuació sobre l’àmbit a curt termini o esperaríeu a que la conjuntura econòmica permetés executar la proposta existent quan sigui?

J.C.S.: El Pla de vores és un Avantprojecte d’ordenació en l’Eix de la B-30 que no ha estat concretat i per tant té molt recorregut en el tipus d’usos terciaris, tecnològics, industrials i en els dotacionals. En aquest moment les prioritats públiques han de ser unes altres, sobretot el centre Direccional Parc de l’Alba, que farà de motor del seu entorn. Per tant és un bon moment per garantir 5-10-15 anys o més d’usos provisionals que siguin capaços de millorar la seva actual situació a nivell ambiental i a nivell d’usos. Això vol dir trobar sectors privats que vulguin treballar-hi en usos amb aquesta rendibilitat temporal. El pla de vores, l’únic que no contemplava era mantenir i renovar el parc d’habitatges, sinó que plantejava el seu trasllat en proximitat als nuclis urbans consolidats, en principi a nivell tècnic i de serveis, no es considera viable el sector residencial Campoamor a llarg termini.

Roger Caballé, Llicenciat en Ciències Químiques, membre de Cerdanyola Vía Verda

Marina Arratibel: Mi propuesta propone comenzar la activación de la Vía Verde mediante la creación de un vivero de plantas y árboles en la zona de Almar con un doble carácter, de producción y de espacio público con tal de dar a conocer e implicar al mayor número de población. Como colectivo ¿Qué os parece esta idea y qué grado de implicación podríais tener en esta actividad (realización de exposiciones, etc.)?

R.C.: Primer s’ha de reomplir el gran clot, i sembla que per ara no porten gens de pressa, ans al contrari. Estan fent el possible per tenir l’oportunitat d’omplir-lo amb residus del que sigui. Això comporta beneficis, restaurar-lo, sols despeses. Si aquestes desapareixen, el negoci es més rodó. Nosaltres lluitem per a què es compleixi la Llei i l’ordre de reomplir-lo. Llavors jo veig amb molt bons ulls el projecte que esmentes. En quant a l’interès dels veïns d’ALMAR respecte als de Cerdanyola ciutat, és perquè aquest clot és ben visible i a tocar dels habitatges. Als altres abocadors passa allò de que “ojos que no ven, corazón que no siente”.

Jonás Jiménez: ¿Sería posible la reutilización del vertedero próximo a la fábrica ALMAR para un uso público, o debido a su contaminación supondría un gasto excesivamente alto para su adecuación a este uso?

R.C.: Aquest clot no és cap abocador ni ho ha sigut. El clot s’ha format a l’extreure argiles del subsòl. Sols veig la possibilitat de reomplir-lo amb terres i runes de construcció que és el legalment establert i autoritzat un cop acabada l’extracció. No m’imagino una discoteca subterrània i per damunt vegetació.

Laura Pons: Considereu possible la utilització pública de l’emplaçament dels abocadors amb els anys i a partir de les restauracions necessàries?

R.C.: Sí. A bastants indrets dels països més avançats s’ha portat a terme.

Es pot traslladar tota la massa a un altre indret ben aïllat per a aquests residus o es pot regenerar “in situ”, allí mateix, car hi ha espai suficient (18,25 camps de futbol com el del Barça o 18,25 quadrícules com les de l’Eixample barceloní).

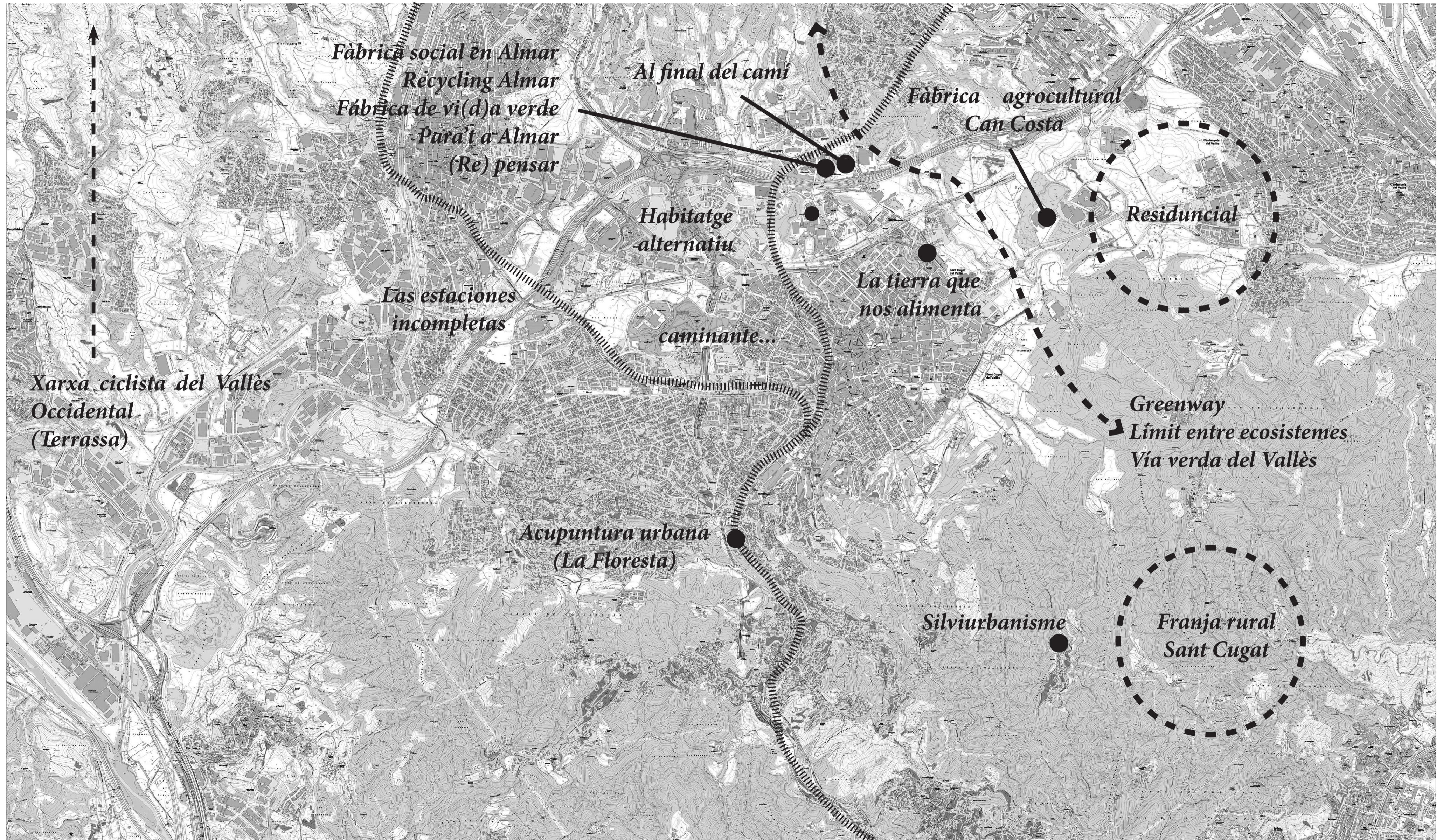
Jorge Haro, Llicenciat en dret, membre de Salvem Cerdanyola!

Miriam Robles, Joan Saborit, Miriam Cabanas: Un estudi d’avaluació de risc comporta responsabilitats civils? En aquest cas, sobre quins agents recaurien, sobre l’entitat que el redacta o la que l’aprova?

J.H.: Els estudis en sí no determinen cap responsabilitat ni civil ni penal perquè no és la seva funció, només descriuen la situació de fet que ens trobem i el que ens ha portat a la mateixa. D’això sí que se’n poden derivar responsabilitats per a qui hagi estat responsable en el passat i ho sigui en el present, entenen institucions o persones particulars. Les responsabilitats civils i penals per actuacions passades queden en mans de l’apreciació dels tribunals. Amb la informació que es té avui dia, el fet d’aprovar planejaments que representin vulneracions de la legalitat en funció de la informació que existeix poden generar responsabilitats civils o penals per a qui els aprovés. No per als redactors que només farien una tasca tècnica. L’administració a l’hora d’encarregar estudis determina el tipus d’estudi que es vol fer. Els estudis depenen molt de qui els encarrega i qui es contracta per fer-los, en principi perquè en un estudi tampoc no es troba el que no es busca, d’aquesta manera l’administració es sol acollir als estudis que l’interessen més. En el cas de l’abocador de Can Planas hi ha més de 20 estudis i l’administració prioritza el valor d’aquells que considera que fan possible (segons la interpretació de la pròpia administració dels resultats de l’estudi) el desenvolupament del planejament. Perquè, com hem dit, la interpretació de les conclusions dels estudis en aquest sentit les fa la pròpia administració.

Situació dels projectes

tots els projectes senceres a: www.goo.gl/9ee9pn

Projectes sel·leccionats

tots els projectes
senceres a:
www.goo.gl/9ee9pn

Cristina Violán, Meritxell Guillén, Laia Momrás

Greenway Collserola - Galliners

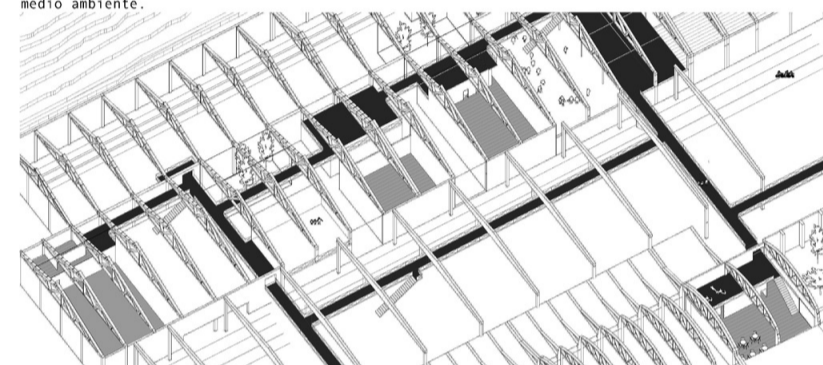
El projecte neix de la voluntat de recuperar una part del territori perdut per la natura acostant les dues zones a la zona urbana de Sant Cugat. A través dels parcs, ecos verbenadors del Greenway, la vegetació salvatge reconquerix la ciutat, i les persones la seva condició de moure's iurement.

Jonás Jimenez

FÁBRICA SOCIAL EN ALMAR

La intención del proyecto es crear una fábrica de creación que otorgue a una zona totalmente desprovista de oferta cultural pero con una gran masa social joven una posibilidad de ocio y de futuro, además utilizando la nave Almar como nexo de conexión de un corredor verde que conectará Collserola con la UAB potenciando de esta forma 2 grandes pilares de desarrollo: la cultura y el medio ambiente.

ACUPUNTURA URBANA

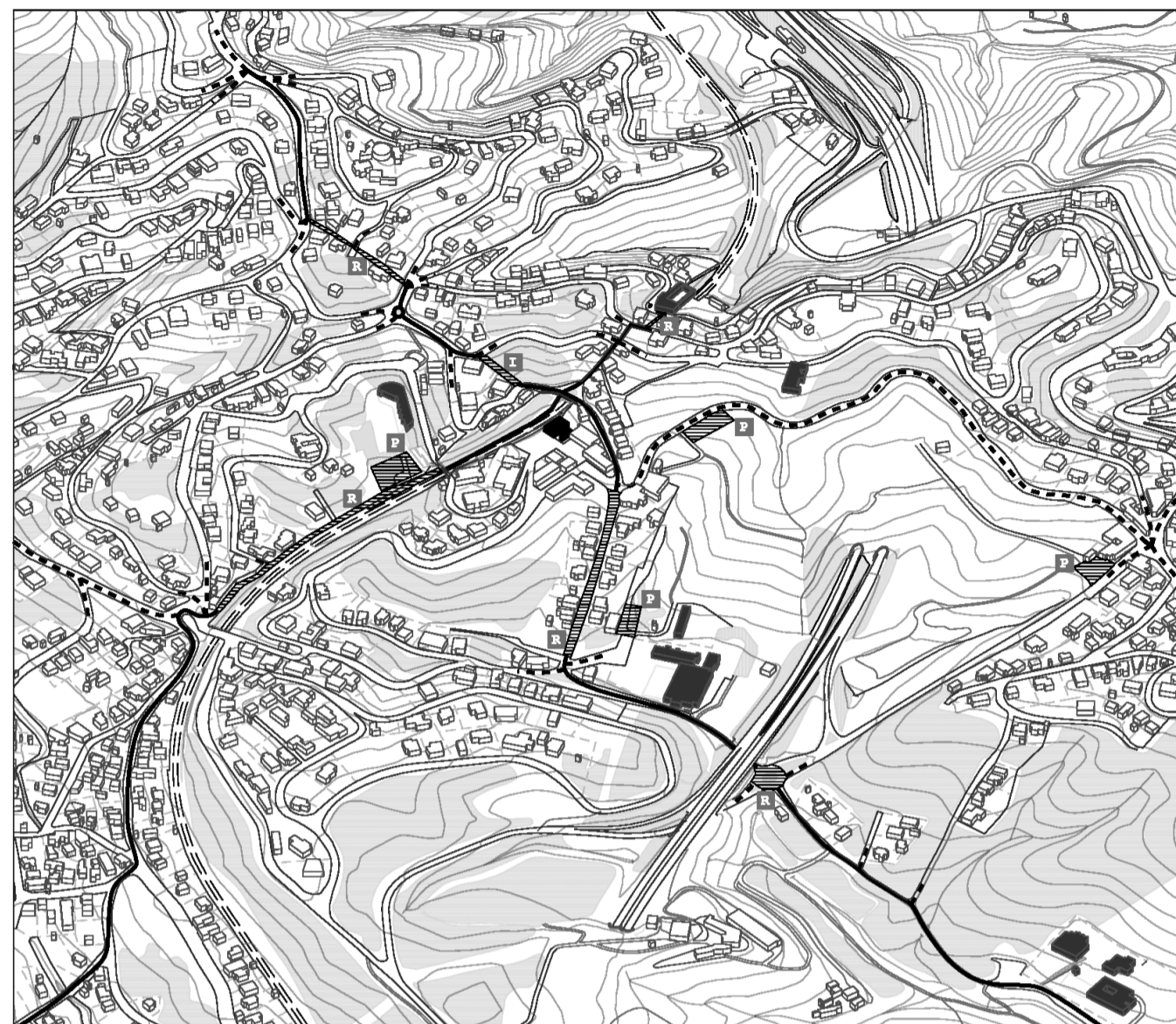
El proyecto trata la movilidad en la FLORESTA.

A través de un análisis riguroso mapeamos la situación actual y detectamos oportunidades.

Proponemos intervenciones en todo el ámbito que implementadas progresivamente mejoraran los diferentes tipos de movilidad.

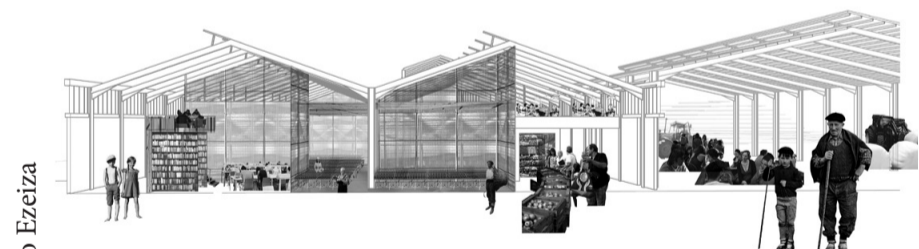
Por último detallamos la primera fase.

- EJES PRINCIPALES
- - - EJES SECUNDARIOS
- ▬ PUNTOS DE ACTUACIÓN
- ZONAS DE ESTACIONAMIENTO
- REFORMA URBANA
- IMPLANTACIÓN URBANA
- ESTACIÓN FGC
- EQUIPAMIENTOS

Miquel A. Muñoz, Jose Artesero, Dani Morales

LA TIERRA QUE NOS ALIMENTA
ZONA INDUSTRIAL DE CANRAGÚ: FRANJA ACTUALMENTE DESDECIADA QUE SE ENTENDE COMO EL ELEMENTO DE COSTERA QUE DARÁ UNA CONTINUIDAD DE ESPACIOS URBANOS DE CALIDAD CONECTANDO ASE ST CUGAT CON LA ZONA Y LA VÍA VERDE. PARA ELLO SE PROPONE POR LA REHABILITACIÓN DEL SUELO AGRÍCOLA MEDIANTE LA IMPLANTACIÓN DE UNA ESCUELA AGRARIA EN SUCERAN, QUE A TRAVÉS DE CURSOS Y LA COLABORACIÓN DE LA CIUDADANÍA, TRANSFORMARÁ ESTOS ESPACIOS.

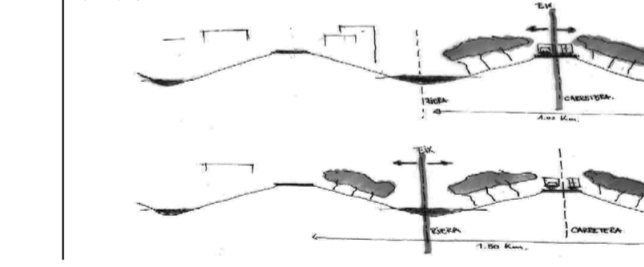

Izaro Ezeiza

LÍMIT ENTRE ECOSISTEMES

taller PUD / ETSAV QT 2013

Proyecto
El corredor verd programat en l'àmbit entre Sant Cugat i Cerdanyola del Vallès és projectat amb limitacions dels plans urbanístics de cada municipi.
Zones sòries i edificis: un moment de crisi i una manera demandada d'habitatge: la pensió un pla en què la biodiversitat és la prioritat. Tot plegat un nou punt de vista per a projectar el territori.

Andrei Mihalache, Gabriela P. Ortega, Antonio Quirante

AL FINAL DEL CAMÍ

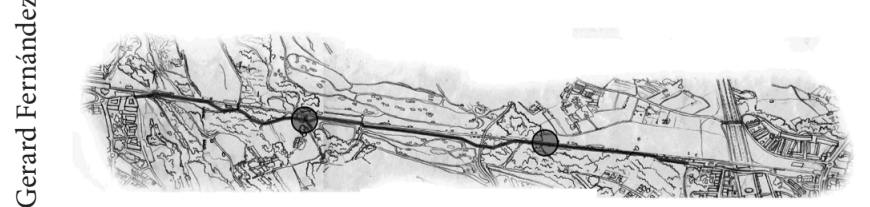
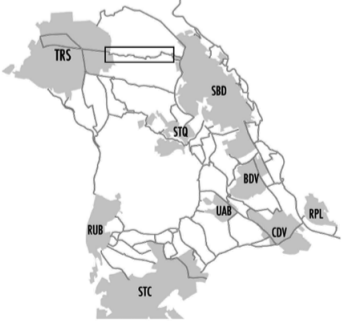
TRACTAMENT DEL FINAL DEL CORREDOR VERD I ACTIVACIÓ DE LA ZONA MITJANÇANT LA RECUPERACIÓ D'UNA ANTIGA CANTERA D'ARGILA CONVERTIDA EN CEMENTIRI I LA INSTAL·LACIÓ DEL NOU TANATORI MUNICIPAL A LES NAUS EN DESÚS

Roger Pedro

XARXA CICLISTA DEL VALLÈS OCCIDENTAL

El projecte sorgeix a partir d'una necessitat, causada per el context actual i una consciència creixent on es percep un increment de la mobilitat no motoritzada, més saludable i econòmica però amb un obstacle que impedeix la seva major utilització. La no consolidació d'uns vials específics per al seu ús.

Gerard Fernández

[RE]PENSAR LA CONSTRUCCIÓ

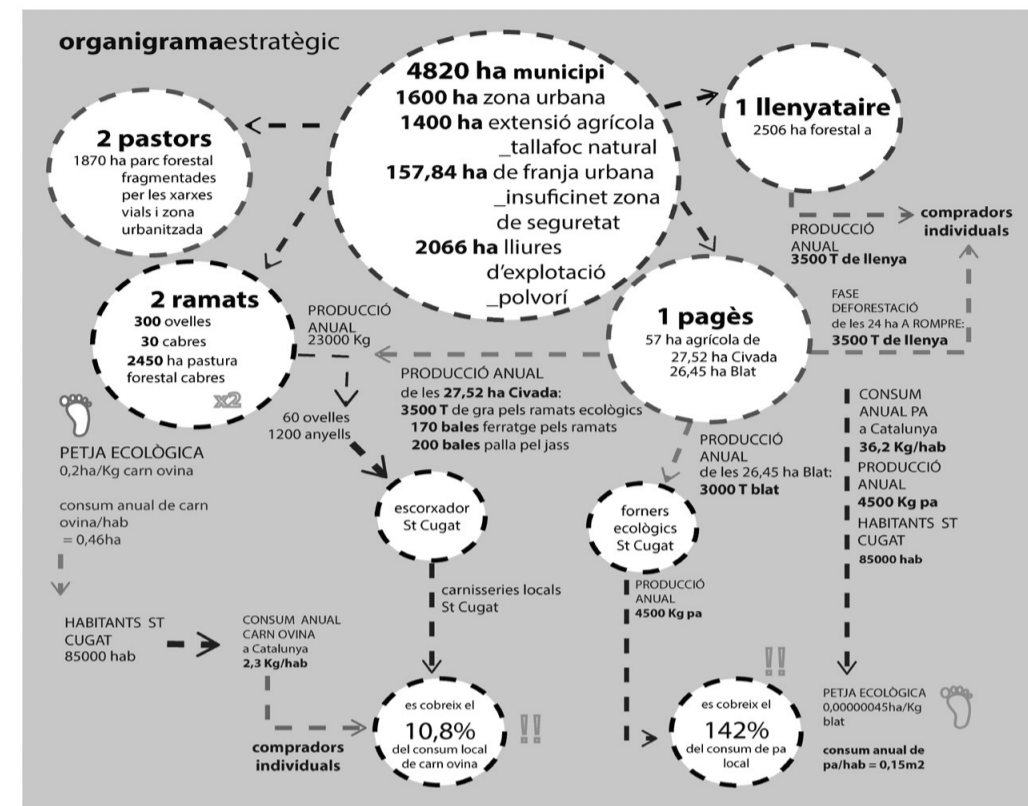
Aitziber Pagola, Elisenda Planell

Marta Martí

franja rural sant cugat

POSAR EN VALOR EL TERRITORI + FOMENTAR L'ÚS ORDENAT I PLANIFICAT DEL TERRITORI PER EXERCIR ACTIVITATS PRODUCTIVES, D'OCI I TAMBÉ D'EDUCACIÓ AMBIENTAL + GARANTIR LA TRAÇABILITAT DELS PRODUCTES QUE S'OFEREIXIN + POSAR AQUEST EN RELACIÓ A XARXES VINCULADES AMB LA DEFENSA DEL MEDI NATURAL, AGRARI I FORESTAL

Marina Arratibel

VIA VERDA DEL VALLÈS

El projecte planteja la continuïtat de la Via Verda existent (Bellaterra-Sant Quirze) amb la incorporació del nou tram passant per l'antiga bòbila de Suceram S.A. i permetent la connexió de l'àmbit de Collserola amb Sant Quirze, fins arribar a Sant Llorenç del Munt, reactivant el corredor biològic.

Slava Muraviev

Para't a Almar

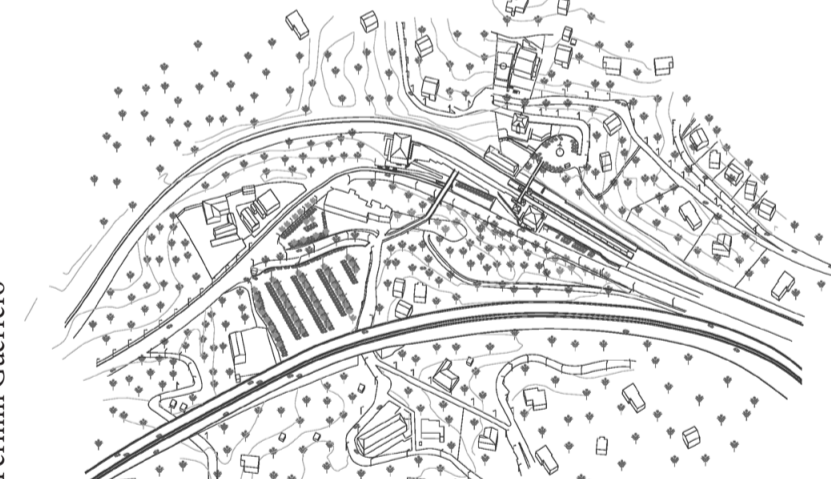
Es pretén revaloritzar l'entorn entre Cerdanyola i Sant Cugat connectant una sèrie de camins creant circuits d'oci amb la intenció d'obrir les dues ciutats a la natura. Aquests circuits uniran un seguit de parades en forma de parcs periurbans amb equipaments comunitaris, com és el cas d'Almar.

Laura Pons

Las estaciones incompletas

Análisis centrado en el problema de estacionamiento en torno a las estaciones de ferrocarril, derivado de las políticas tarifarias del mismo. La investigación se centra en los factores que producen esta situación y en la búsqueda de soluciones a diferentes escalas proyectuales.

Fermin Guerrero

CAMINANTE...

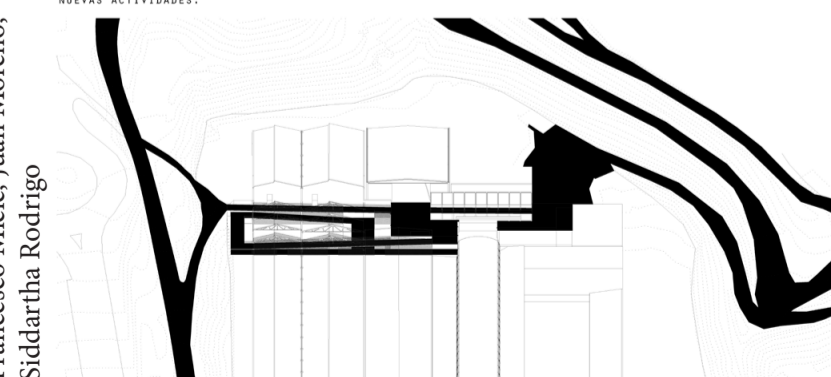
QUAN LA BICICLETA I ELS SENDERS SUBSTITUEIXEN ELS COTXES APARCATS, UNA ANTIGA BÒBILA USADA COM A PUNT D'ENLLAÇ, ELS DESPLAÇAMENTS FORCATS A LA FEINA ES CONVERTEIXEN EN MOMENTS VISCUETS. POTENCIAR LA RELACIÓ AMB LES RIERES. HABILITAR UN ESPAI DE RELACIÓ I UN CONJUNT DE SENDERS QUE MOBILITZEN ELS TREBALLADORS. BORJA ESTEVE

Borja Esteve

RE-CYCLING ALMAR

SE PROPONE UN CORREDOR VERDE DE ALCANCE TERRITORIAL ENTRE COLLSEROLA Y SANT LLORENÇ REFORZADO CON ALMAR COMO PUNTO PRINCIPAL. UNA INTERVENCIÓN PERMANENTE A TRAVÉS DE LA FÁBRICA Y CONCENTRA SUS ESFUERZOS EN DAR NUEVOS ACCESOS A TODAS LAS NAVES QUE PERMITEN COLONIZARLAS POR FASES CON NUEVAS ACTIVIDADES.

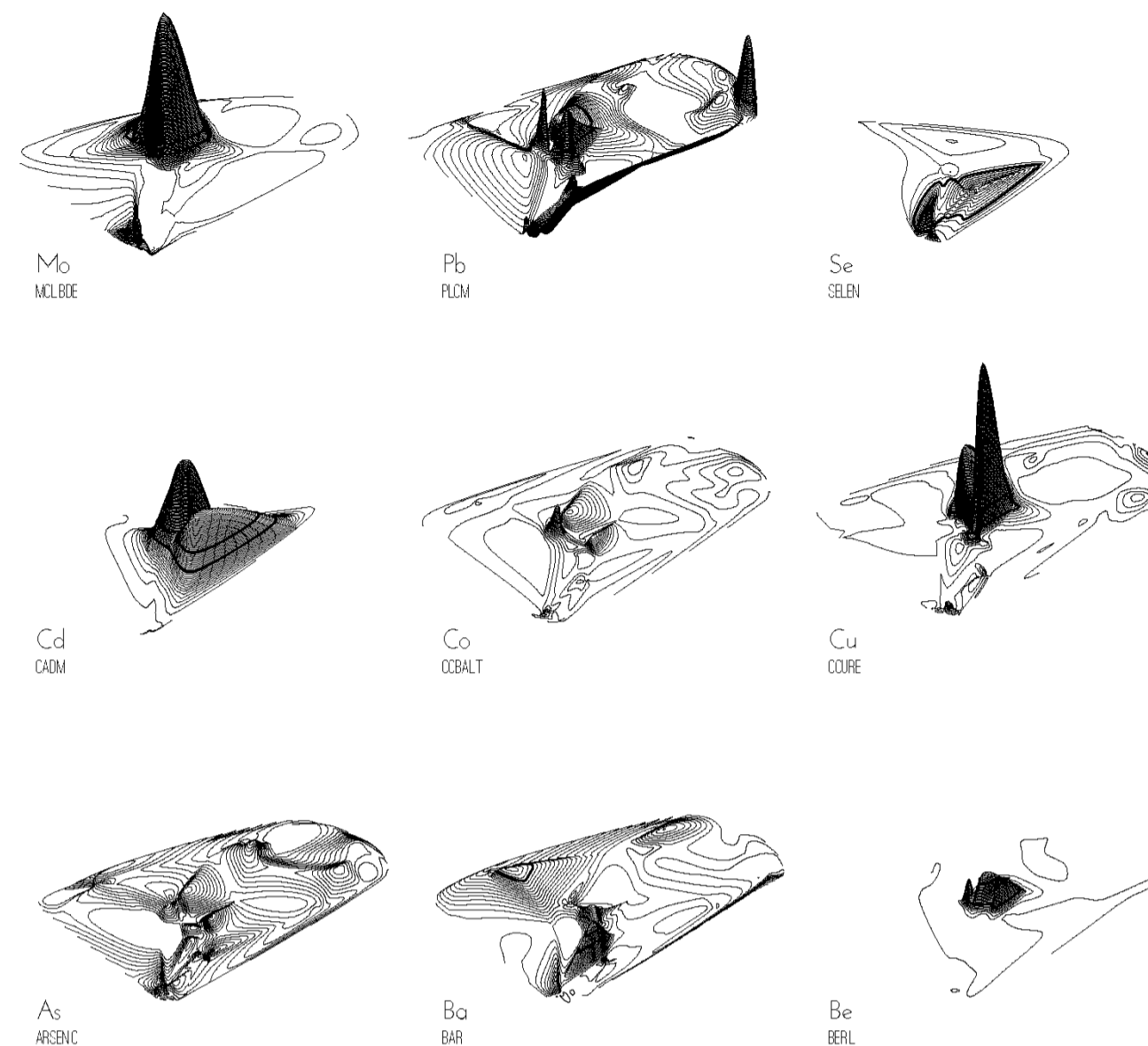
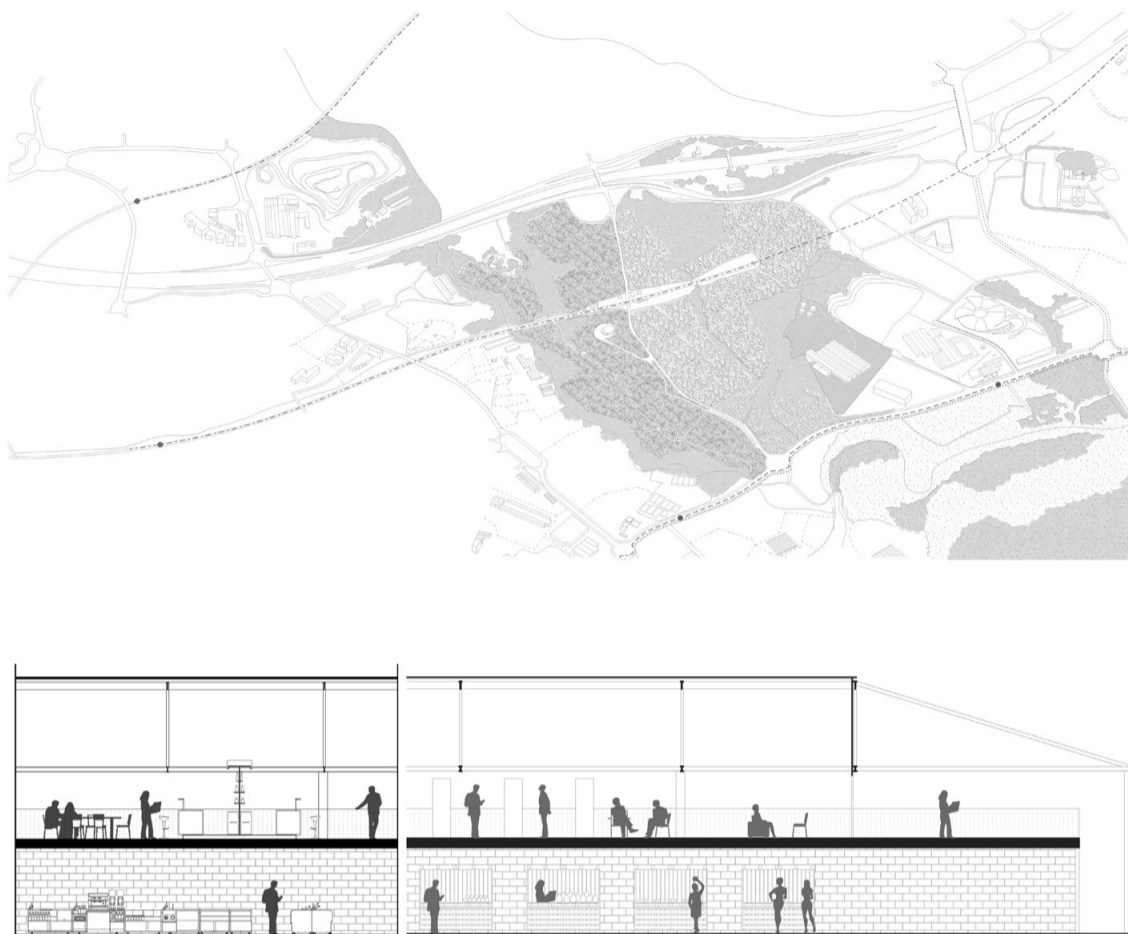

Francesco Miele, Juan Moreno, Siddhartha Rodrigo

Fabrica | Agrocltural | CanCosta _ FACC

Parc Agrari com a connector dels diferents sistemes naturals i reactivació de l'activitat agrària en desús. Es complementa amb la reprogramació de l'indústria Can Costa com a dinamitzador d'activitats. Reaprofitament de l'espai per a encabir-hi grans actes: mercats, tallers, concerts, exposicions.

Sofia Carpinteri, Bernat Lorente, Guadalupe de San Felix

Miriam Robles, Joan Saborit, Miriam Cabanas

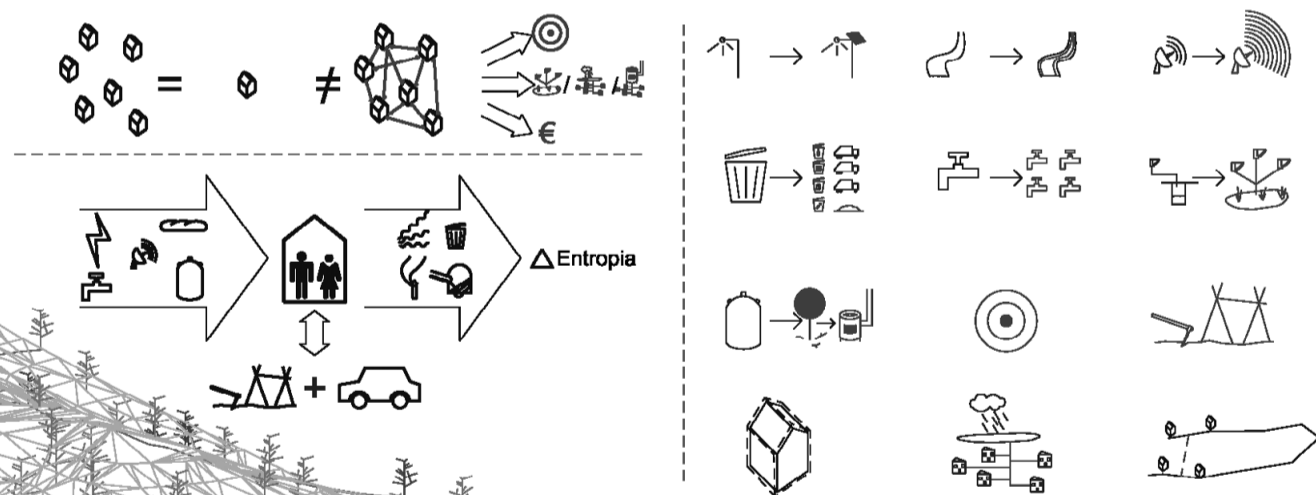
RESIDENCIAL: CARTOGRAFIES LATENTS

El projecte revisa els vincles entre les transformacions del territori i la gestió que les societats han fet dels seus recursos.

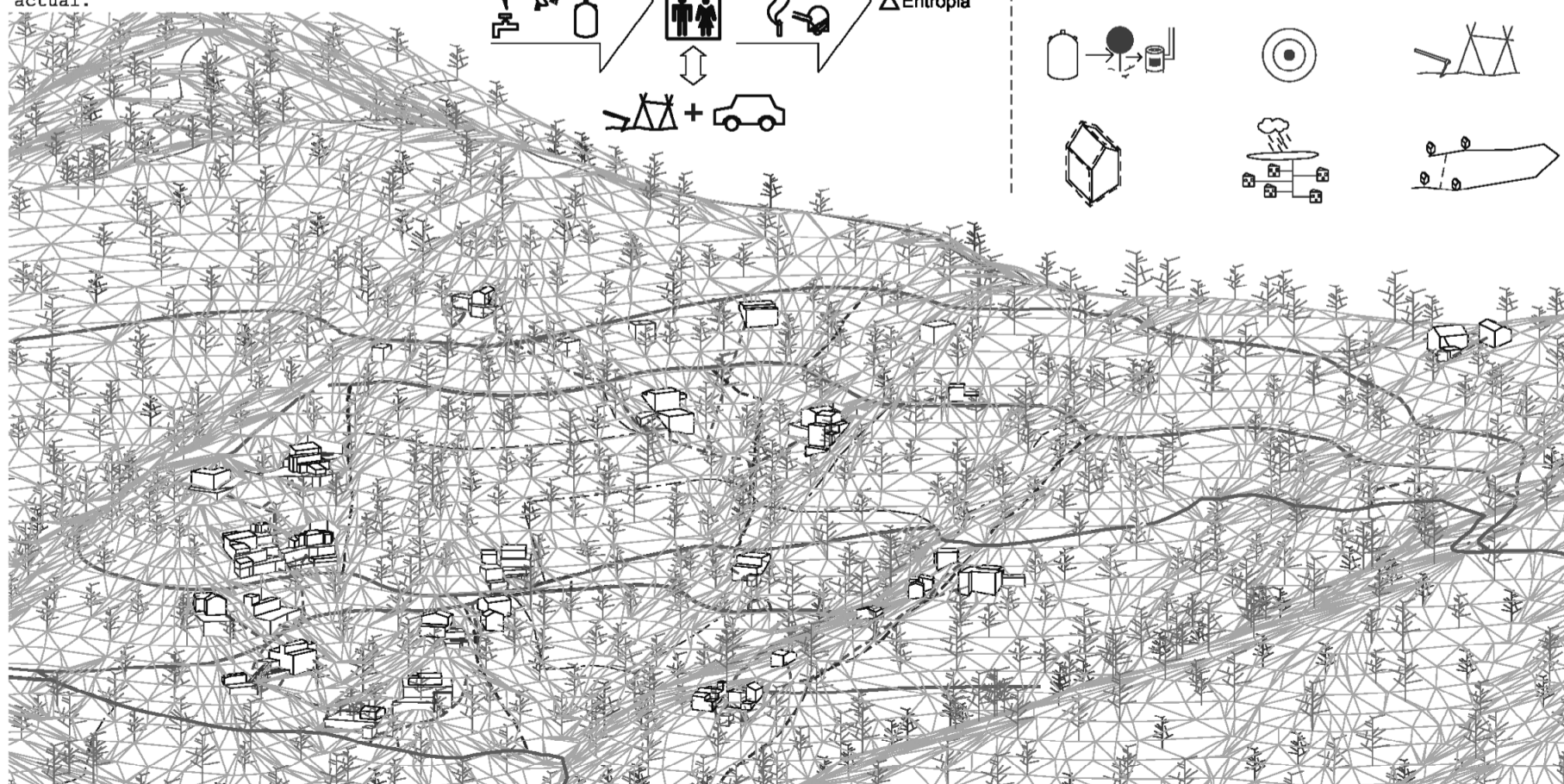
Es tracta d'una aproximació a través de la visualització de dades de la contaminació existent al medi i la relació amb les normatives actuals que regulen els usos del sòl.

SILVIURBANISME: Sant Medir

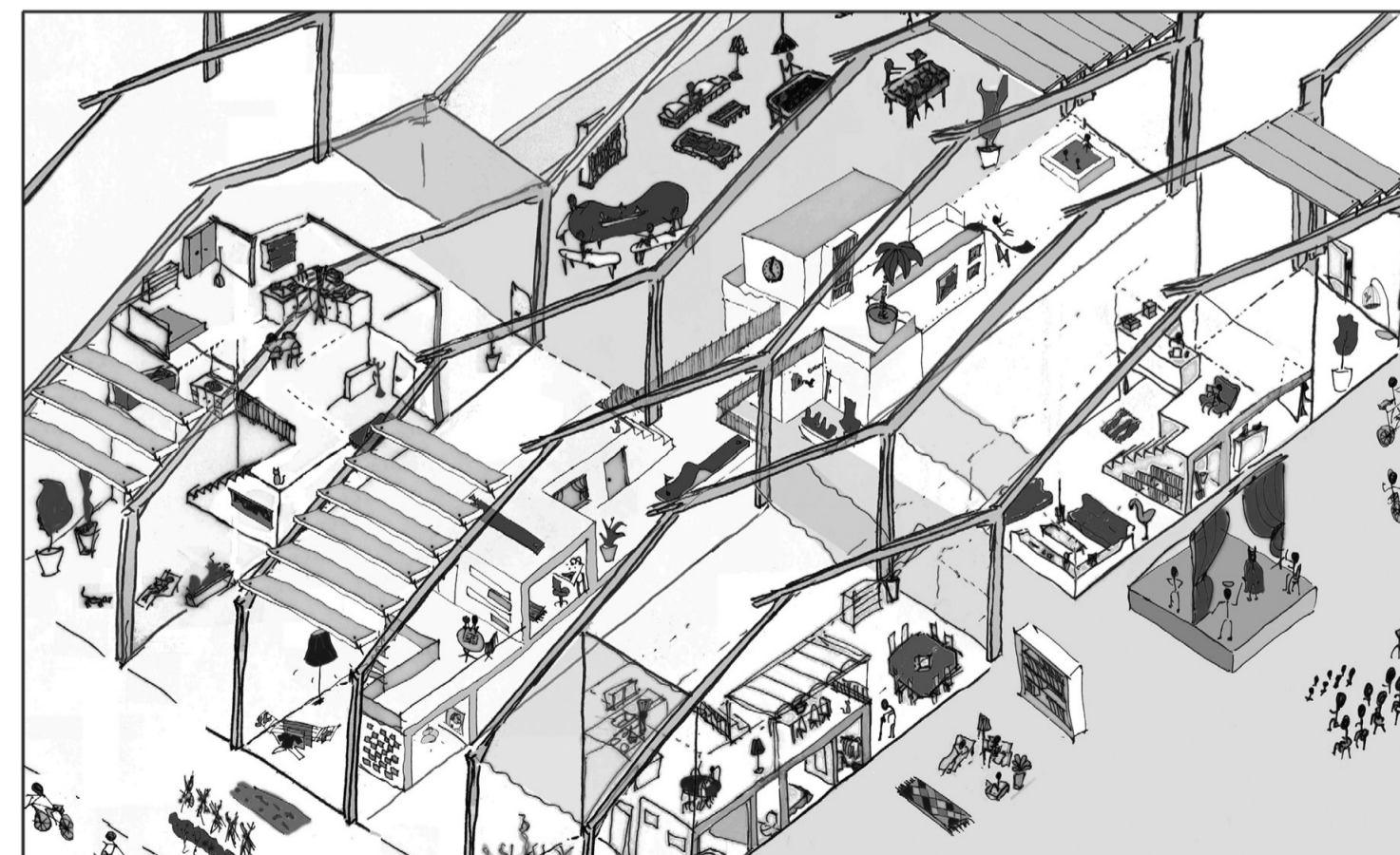
A Collserola hi ha diversos assentaments. Un és Sant Medir de la Mina on hi ha 28 cases anteriorment legals que el PGM va convertir en il·legals. Es proposen unes condicions i millores, per assolir entre administració i propietaris, per integrar i legalitzar aquestes cases en el context actual.

Martí Obiols

HABITATGE ALTERNATIU

Daniel Hossack, Maria Antònia Rigo, Maria Vicente

Busques un lloc per viure? Vine a viure amb grans espais i molt econòmic, en comunitat i sol al mateix temps, amb un peu al camp i l'altre a la ciutat, la teva casa tal i com tu te la imaginis!

Editors: taller PC-h (Xavier Vancells, Claudi Aguiló, Marta Serra) i taller PU-d (Coque Claret, Daniel Calatayud, Roger Tudó, Àlex Cuesta).

Disseny gràfic: Àlex Cuesta
Edició de textos: Marta Serra
Impressió: Gráficas de Prensa Diaria
www.postindustriallandscapes.eu
www.pud2013qt.wordpress.com

els projectes i les entrevistes senceres, les podeu visualitzar a: www.goo.gl/9ee9pn

Aquesta publicació ha estat possible gràcies a la col·laboració del Departament de Projectes Arquitectònics i gràcies a la gestió de l'Oficina de Suport a la Docència i a la Recerca de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès (ETSAV), Universitat Politècnica de Catalunya Barcelona-Tech (UPC).

Agraïm la implicació al llarg de tot el curs als agents vinculats amb el territori que han col·laborat tant assistint a classe com en la realització d'entrevistes i consultes: Jordi Augusto (Copresident Comissió d'Economia de la Innovació), Roger Caballé (Associació Via Verda), Claudio Cattaneo (grup Research&Degrowth), Rosa Guallar (Plataforma sense abocats de Cerdanyola), Jorge Haro (coordinadora Salvem Cerdanyola), Lluís Jubert (arquitecte del Pla director), Marià Martí (president consorci Parc de Collserola), Anna Margenat (direcció Almar s.a.) Iván Muñoz (Universitat Autònoma de Barcelona), Joan Carles Sallas (Ajuntament de Cerdanyola), Josep Tarragó (Ajuntament de Sant Cugat del Vallès), Anna Zahonero (paisatgista).

Agraïm també la dedicació als estudiants d'ambdós cursos:

PC-h: Sumaya Al-Chama'a, Marina Arratibel, Helena Briones, Sofia Carpinteri, Sergi Casanovas, Borja Esteve, Izaro Ezeiza, Daniel Hossack, Jonás Jiménez, Bernat Lorente, Francesco Miele, Juan Moreno, Aitziber Pagola, Roger Pedro, Elisenda Planell, Laura Pons, Maria Antònia Rigo, Siddartha Rodrigo, Guadalupe de San Félix, Òscar Torra, Muraviev Viacheslav, Maria Vicente;

PU-d: Jose Artesero, Gerard Bertomeu, Miriam Cabanas, Fermín Guerrero, Meritxell Guillén, Marta Martí, Andrei Mihalache, Pol Miret, Laia Monrás, Dani Morales, Miquel A. Muñoz, Martí Obiols, Gabriela P. Ortega, Antonio Quirante, Miriam Robles, Joan Saborit, Elena Saez, Albert Serra, Cristina Violán.

document subjecte a la llicència:

